

© Andrés de Gabriel

el montaplatos

de **Harold Pinter**

direcció **Andrés Lima**

Animalario

Teatre Lliure Montjuïc – del 23 al 28 d'octubre

El montaplatos

de **Harold Pinter** direcció **Andrés Lima**

Animalario

---

intèrprets **Alberto San Juan i Guillermo Toledo**

---

traducció de l'anglès **Alberto San Juan** / escenografia i vestuari **Beatriz San Juan** / il·luminació **Valentín Álvarez** / música i so **Nick Powell**

---

ajudant de direcció **Laura Galán** / documentalista **Walter Scopherbill** / producció executiva **Joseba Gil**

---

i els equips del **Teatre Lliure**

---

producció **Animalario**

---

espectacle en castellà

durada aproximada **1h. 25' sense pausa**

26/10 col·loqui amb la companyia després de la funció

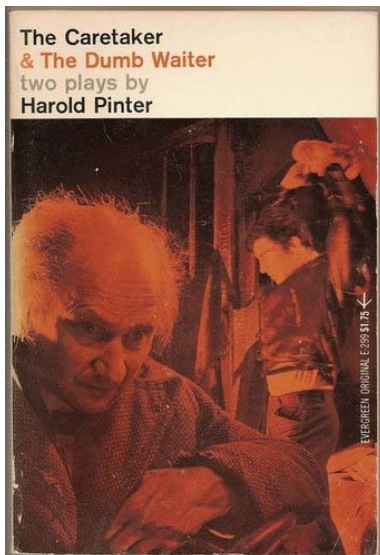
sala adaptada / sistema d'anell magnètic per a persones amb discapacitat auditiva

horaris de dimarts a divendres a les 20:30h.
dissabte a les 17:30h. i a les 21h.
diumenge a les 18h.

preus 30,25€ / 21,30€ (dimecres, dia de l'espectador) / 25,75€ amb descompte

Ben i Gus són dos assassins a sou tancats en una habitació lúgubre d'un soterrani. Mentre esperen les ordres de l'organització per a qui treballen, comencen a rebre encàrrecs absurds de menjar a través del muntaplats.

El muntaplats, escrita el 1957 sota el títol original *The Dumb Waiter*, es va estrenar el desembre de 1960 al Hampstead Theatre Club. El muntatge d'Animalario es va estrenar el 19 de gener del 2012 a la Sala 2 del Matadero – Salas del Español de Madrid.

Una traducció lliure del títol és *El cambrer estúpid*. Crec que l'autor defineix molt bé les relacions humanes titllant-les de servitud estúpida. Qui es comunica amb nosaltres? (i dic nosaltres perquè Ben i Gus som nosaltres, com Epi i Blas o Laurel & Hardy, o Don Quijote i Sancho Panza). Déu? La Màfia? El Cap? Els Bancs? El meu pare? En tot cas, ens posem al servei d'algú o d'alguna cosa que defineix el món com a una guerra contínua entre els éssers que l'habiten mentre ells demanen plats combinats i nosaltres, en la nostra estupidesa, no entenem què significa. És molt senzill, s'estan posant les botes, mengen a càrrec nostre i a més els paguem perquè ho facin. Però la nostra estupidesa és també responsabilitat nostra. Obre els ulls i mira qui tens davant. Al teu costat. A la teva habitació.

Sempre m'ha agradat imaginar l'atmosfera d'aquesta habitació 10 minuts abans, i experimentar amb aquestes pauses que no són mai reals en teatre, per antirítmiques, i arribar a construir-hi un món, amb el silenci, amb els sorolls. Com et sonen els budells quan estàs mort de por? La meua simpatia per *El muntaplats* neix de veure-la com un 'malson còmic', com ara la vida. La primera vegada que la vaig llegir vaig pensar en ETA, la banda terrorista, això últim em va situar en el pla polític i això em va dur al pla personal: què li fa por a l'assassí? I més clarament, què ens fa por entre germans? Quan encara no havia dissenyat aquesta posada en escena intuïa que las canonades del soterrani cridarien i l'estupidesa de Ben i de Gus seria la seva mort. Al realisme d'aquesta obra, hi escau molt la frase de Ionesco: "*La vida de l'home és absurda; la seva tragèdia, ridícula.*"

Andrés Lima

Sobre *El muntaplats*

Fragment extret de *Teatre de protesta i paradoxa*, de George E. Wellwarth (1964)

Pinter mateix ha indicat que el seu objectiu és observar què li passa a la gent. Per aconseguir-ho, acostuma a triar com a imatge central una habitació –una habitació normal i corrent– i la fa servir de microcosmos representatiu del món. Dins l’habitació, tots els personatges se senten salvats. A fora hi ha les forces estranyes, a l’interior tot és llum i escalor. És una mena de matriu on et pots considerar segur. El conflicte arriba quan alguna força exterior irromp a l’habitació i desfà l’artificial seguretat dels seus ocupants. El paper de Pinter és el de l’observador desapassionat, i bona part de l’aparent dificultat de les seves peces deriva del fet que escriu com si estigués auscultant mentalment els seus personatges i transcrivint-ne els pensaments més incoherents. Ell mateix ha explicat que tres de les seves peces més importants van néixer com un simple experiment. Pinter volia observar què podia passar amb dues persones en una habitació. *The Room (L’habitació)* va sorgir després d’entrar en una habitació on hi havia una persona dreta i una d’assegada. *The Birthday Party (La festa d’aniversari)*, després d’entrar en una habitació on hi havia dues persones assegudes. *The Caretaker (El porter)*, després de mirar dins d’una habitació on hi havia dues persones dretes.

The Dumb Waiter (El muntaplats o el “cambrer mut”, 1957-1960), una altra peça d’un sol acte que gira entorn del mateix tema de l’habitació, està molt més aconseguida. Això sí que és ginyol pur. Dos homes viuen en una habitació moblada miserablement que ni tan sols té (oh horror!) les facilitats indispensables per fer-se un te. Els homes parlen de futbol i de les notícies del diari. A mesura que es desenvolupa el diàleg, Pinter s’ho fa venir bé per fer-nos a entendre, amb una traça notable, que són dos assassins a sou al servei d’una organització misteriosa. Passen el temps en habitacions, on els envien a esperar les ordres. Com la Rosa de *L’habitació*, se senten segurs al seu refugi, encara que la certesa que aviat hauran de sortir fa que es posin nerviosos davant de qualsevol signe d’intromissió. Hi ha un efecte realment colpidor quan se senten passes que s’acosten a la porta. Algú fa passar un sobre per sota la porta i les passes es tornen a allunyar. Els pistolers desen els revòlvers i respiren tranquils. Continuen xerrant i de sobte comença a funcionar un muntaplats que és al fons de l’habitació.

Dins, hi troben una nota de restaurant, i així arriben a la conclusió que es deuen trobar en el que abans era una cuina (a Anglaterra, les cuines acostumen a ser sota els menjadors, i la comunicació entre ells es resol a través del muntaplats). El Ben i el Gus es registren frenèticament les butxaques i fiquen al muntaplats tot el menjar que tenen. El muntaplats torna a baixar una

vegada i una altra, sempre amb comandes cada cop més extravagants de plats exòtics. Pinter aprofita al màxim aquest recurs de l'absurd, ja que el fa servir per accentuar el contrast amb el clímax terrorífic. El Gus surt per anar a l'habitació del costat (fora de la seguretat del seu món) i el Ben rep instruccions d'una veu que parla pel forat del muntaplats. Quan el Gus torna, va en mànigues de camisa i la seva pistola ha desaparegut...

la crítica ha dit:

“Gran vetllada al Matadero: San Juan i Toledo un altre cop junts, colze amb colze, a El montaplatos de Pinter, la nova i magnífica entrega d’Animalario. (...) El montaplatos (1960) és la peça de Pinter que s’acosta més a les estructures del teatre de l’absurd: una premissa esbojarrada que es desenvolupa com un teorema. La seva influència va ser enorme, incalculable. Va marcar ritmes dramàtics (els stacattos de Mamet) i va arribar, trenta anys després, al neo cinema negre: des de Tarantino (els diàlegs de Travolta y Jackson a Pulp Fiction). (...) El montaplatos és una negríssima entrada de pallasos ferotges que dura una hora i vint. Excel·lentment adaptada, dirigida i interpretada (encarnada, aquesta és la paraula), amb un ritme magnífic que no decau ni un segon (...). San Juan i Toledo estan de primera. És un plaer veure junts aquest parell. Haurien de fer deu comèdies més, com a mínim. Grans aplaudiments.”

Marcos Ordóñez (**El País**)

“Andrés Lima ha orquestrat un espectacle apassionant en el qual el gran guinyol potencia l’horror, i l’horror se sosté gràcies a l’humor d’allò que és ridícul. Lima entén encertadament que els assassins Gus i Ben pertanyen a la mateixa estirp del pallaso llest i el pallaso ruc, originari del circ, en la qual s’inscriuen el Vladimir i l’Estragó de Beckett a Tot esperant Godot. (...) Excepcional demostració de sintonia entre tots dos intèrprets. La prodigiosa compenetració de Willy Toledo amb Alberto San Juan articula un gran espectacle interpretatiu. L’escalada de tensió no s’atura en cap moment. (...) En el context polític d’avui, i partint de la circumstància ideològica d’aquesta posada en escena d’Animalario, resulta obvi que les ordres que el poder envia a tots dos sicaris s’interpreten com a mandats del poder econòmic als treballadors. A dalt del muntaplats hi hauria els poders financers gaudint de l’opulència i enviant ordres cada cop més irrealitzables a uns subalterns en una situació progressivament més precària i desconcertant, incapaços de complir les seves exigències arbitràries, capricioses i desorbitades.”

Rafael Fuentes (**El Imparcial**)

“Lima ha aconseguit realitzar un brillant exercici teatral que comença quan els espectadors ocupen l’enorme buit negre on es desenvoluparà la representació. (...) Entre les dues grades, un parell de catres, dues portes i el muntaplats del títol. I dos actors: Alberto San Juan i Guillermo Toledo. Tots dos en estat de gràcia interpretativa. Això seu és pura coreografia. (...) San Juan i Toledo s’estan llançant constantment a la jugular. I quan es relaxen és per preparar l’assalt següent. Un treball extenuador que manté l’espectador clavat a la butaca. (...) Teatre absurd, teatre esperpèntic, que ens remet a Beckett i fins i tot a Arrabal, nascut dos anys després que Pinter. En resum, malgrat Pinter, l’espectacle em va resultar summament interessant.”

Antonio Castro (**Madrid Diario**)

“Alberto San Juan i Guillermo Toledo són Ben i Gus, els dos assassins que mantenen una tensa però inevitablement còmica relació entre ells. L’un, prenent el rol del servent i l’altre el de l’amo. Els dos coneguts actors mantenen el ritme de la funció a nivells òptims i aquesta es beneficia de la seva evident complicitat, que fa aflorar en nombroses ocasions el somriure de l’espectador. (...) Els elements de la posada en escena estan fets servir d’una manera molt intel·ligent per crear l’atmosfera precisa. Com a element fonamental, l’escenografia de Beatriz San Juan, que essent extremadament simple és altament impactant. Sense oblidar un excel·lent disseny d’il·luminació molt atmosfèric que ajuda a crear l’ambient necessari. I un disseny de so que contribueix també de forma fonamental a crear un continuum sonor d’ambients subtils i efectes estrepitosos que arriben a crear en l’espectador, en determinats moments, una ansietat pròxima a la dels protagonistes.”

Miguel Gabaldón, (**Notodo.com**)

“San Juan i Toledo controlen, sens dubte, encara que en ocasions s’allunyin fugaçment de Ben+Gus per connectar amb el públic: una estranya fissura a la quarta paret. Tot i així, el públic s’ho passa de primera: riu, està atentíssim i l’ovació va ser intensa.”

Carlos Herrera (**Más Teatro**)

“La interpretació de Guillermo Toledo i Alberto San Juan és magnífica. Com l’escenografia de Beatriz San Juan i el so de Nick Powell, que creen una atmosfera asfixiant.”

Alberto Piquero (**La voz de Avilés**)

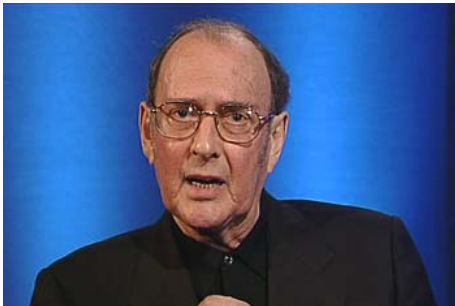
“Interpretativament, Alberto San Juan i Guillermo Toledo estan d’excel·lent. Es deixen l’ànima en una història sense fissures, a través de l’absurd, i tot i així no deixen de tocar de peus a terra. Transmeten sensacions perquè l’espectador reflexioni, sense pressa, però sense deixar d’empènyer perquè prengui partit. Convé afegir que a més Alberto San Juan s’ha encarregat també d’adaptar el text de l’obra. (...) Quan veig una companyia que s’atreveix amb una obra d’aquesta mena, em faig moltes preguntes intentat saber què ha dut els actors i el director a escollir-la. (...) Potser el director va trobar durant el muntatge les respostes a les seves preguntes. Jo, com a espectador, el que vaig descobrir al final és que els absurds som nosaltres, els servents obedients del poder.”

Javi Álvarez (**Crónica Popular**)

Harold Pinter

(Londres, 1930 – 2008)

Neix el 10 d'octubre de 1930 al barri londinenc de classe obrera de Hackney, en el si d'una família jueva. En esclatar la II Guerra Mundial és separat dels seus pares i evacuat a la zona campestre d'Anglaterra. El 1944 torna a Londres i cursa estudis a la Royal Academic of Dramatic Art durant dos semestres. En aquest període escriu els seus

primers poemes i actua en diverses companyies sota el pseudònim David Baron.

Pinter inicia la seva extensa obra –va escriure un total de 29 peces al llarg de la seva carrera– el 1957, amb *The Room*, representada per primera vegada a la Universitat de Bristol pels estudiants. La peça pren com a escenari una habitació tancada i molt pocs personatges, com la majoria de les seves obres teatrals. Immediatament va publicar *The Birthday Party* (1957) una peça que no va ser ben acollida per la crítica i que va ser retirada de la cartellera una setmana després de la primera representació. Tot i aquestes reticències, l'èxit no va tardar a arribar-li, ja que el 1959 amb *The Caretaker* va aconseguir el primer reconeixement públic, que es va consolidar l'any següent amb *The Dumb Waiter*.

Durant la dècada de 1960, Pinter escriu una sèrie d'obres com *A Night Out* (1959), *Night School* (1960), *The Lover* (1962), *The Homecoming* (1964), *Landscape* (1967) i *Silence* (1968), que el van consagrar com a figura influent del teatre britànic per a tota una generació de dramaturgs. El seu estil s'ha etiquetat com a “teatre de l'absurd” –iniciat per Beckett, Ionesco i Genet– ja que parteix usualment d'una situació aparentment innocent, absurda i amenaçadora a causa d'una conducta peculiar d'algun personatge que resulta incomprendible per al públic, i en ocasions, per la resta dels personatges. A més, les obres de Pinter també es caracteritzen per partir de fantasies eròtiques i obsessions, gelos i odís, i per això també han estat qualificades com a “teatre de la inseguretat”. Anys més tard, l'autor escriu obres com *Betrayal* (1979), *One for the Road* (1984) o *Celebration* (1999), que ell mateix porta a escena al teatre The Almeida de Londres la primavera de l'any 2000.

Amb el pas del temps, Pinter s'implica més obertament en política i les seves obres més tardanes tendeixen a ser més curtes, de temes polítics, i hi utilitza al·legories de la repressió. L'obra de 1988 *Mountain Language*, per exemple, sorgeix a partir de l'experiència del dramaturg sobre la repressió turca i la supressió de l'idioma kurd.

A més d'autor dramàtic de teatre, Pinter escriu obres per televisió i ràdio i ha dirigit més de trenta produccions de teatre pròpies i d'altres autors, com Robert Shaw, James Joyce, David Mamet i Simon Gray. En el món del cinema ha estat guionista de pel·lícules com *The Servant* (1964) i *The Messenger* (1971) de Joseph Losey, *The Last Tycoon* (1976), d'Elia Kazan i *French Lieutenants Woman* (1981) de Karel Reisz. També és autor d'una única novel·la, *The Dwarfs*.

Amb els guions per al cinema aconsegueix diversos premis, com l'Ós de Plata del Festival de Cinema de Berlín (1963), el premi BAFTA (1965 i 1971), la Palma d'Or del Festival Internacional de Cinema de Cannes (1971) i el Premi de la Commonwealth (1981). També opta als Oscar per *French Lieutenants Woman* i *Betrayal*.

El premi més important de la seva carrera, el Nobel de Literatura, li és atorgat per l'acadèmia sueca l'any 2005 per ser "*Qui en les seves obres descobreix el precipici sota la irrellevància quotidiana i les forces que entren en confrontació a les habitacions tancades*".

Mor la nit de Nadal del 2008 a causa d'un càncer d'esòfag.

per llegir

Pinter, Harold:

L'habitació; El muntaplats. Edicions 62.

El montaplatos. El invernadero. Una noche de juerga. Losada.

The room. The Dumb Waiter. Faber and Faber.

Le monte-plats. Éditions Gallimard.

Un ligero malestar, La última copa. Teatro Español.

Celebració. Programes artístics del Teatre Lliure.

Traïció. Programes artístics del Teatre Lliure.

Altres llocs; La traïció; L'última copa. Edicions 62.

L'engany. Arola Editors S.L.

Essencial. Edicions 62.

Esquetxos i altres peces. Diputació de Barcelona

Veus vàries. Edicions Proa.

Tornar a casa Arola Editors S.L.

L'amant. Edicions 62. 1995.

El amante. Escuela nocturna. Sketches de revista. Losada.

La festa d'aniversari. El porter. Edicions Bromera.

La fiesta de cumpleaños. La habitación. Un leve dolor. El blanco y negro. El examen. Losada.

A festa de aniversario; Velloos tempos. Edicións Xerais de Galicia.

Polvo eres. Luz de luna. Tiempo de fiesta. El lenguaje de la montaña. Hiru.

Els nans. Destino.

Els nans. Columna Edicions, 2006.

Los enanos. Ediciones Destino, 2008, 2006, 2005.

El cuidador. Los enanos. La colección. Losada.

Poemas. Visor Libros, 2007.

Death etc. Grove Weidenfeld.

Art, vérité et politique (conférence du Nobel). Éditions Gallimard.

Le scénario Proust. Éditions Gallimard.

Publicacions del Teatre Lliure- DDT09

Harold Pinter. Les Cahiers de la Comédie-Française n° 37

Mettre en scène Harold Pinter. L'entretemps editions, 2011.

Pinter. Beckett. ADE Teatro.

Pinter y Jelinek, dos Nobel para el teatro. ADE teatro.

Expériences de l'extreme. Alternatives théâtrales 99.

Aragay Sastre, Mireia: *Estudi del llenguatge en producció teatral de Harold Pinter.* Universitat de Barcelona.

Fraser, Antonia: *Must You Go?: My Life with Harold Pinter.* Ed. Phoenix.

Gale, Steven H.: *The films of Harold Pinter.* State University of New York Press.

Gussow, Mel: *Conversations with Pinter.* Nick Hern Books.

Lecerclé, Ann: *Le théâtre d'Harold Pinter: stratégies de l'indicible: regard, parole, image.* Editions Klincksieck.

Raby, Peter ed.: *The Cambridge companion to Harold Pinter.* CUP

Smith, Ian: *Pinter in the theatre.* Nick Hern Books.

més informació

<http://www.haroldpinter.org>

Andrés Lima

(Madrid, 1961)

Director de la companyia Animalario (guanyadora el 2005 del Premio Nacional de Teatro i de catorze Premis Max, tres per a Andrés Lima com a Millor Director). Ha impartit nombrosos cursos per l'Estat espanyol. Va estar becat per la Residència Internacional d'Escriptors Emergents al Royal Court de Londres. És actor, director i autor. Els seus principals treballs són:

teatre

com a actor *Mirandolina*, de C. Goldoni, versió d'Ernesto Caballero. *La ratonera*, d'A. Christie. *Los cuernos de don Friolera*, de R. Valle Inclán. *Las bizarrías de Belisa*, de Lope de Vega. *Air port*, Cia Suspect Culture (Escòcia). *La boda de los pequeños burgueses*: de Bertolt Brecht. *La penúltima*, de H. Pinter. *Los otros*, de J. C. Groumberg. *Medora*, de Lope de Rueda. *El libertino*, d'É-E. Schmitt, versió i direcció de Joaquín Hinojosa. *Hamelin*, de Juan Mayorga.

com a director i actor *El mal de la juventud*, Teatro de la Abadía. *Las alegres comadres de Windsor*, de W. Shakespeare per a la Comédie Française, (sala Richelieu). *Urtain*, de Juan Cavestany. *Stipstease*, creació pròpia amb Sol Picó, Carles Padrissa, etc. *Marat-Sade*, de Peter Weiss, CDN i Animalario. *Argelino (servidor de dos amos)*, versió pròpia amb Alberto San Juan. *Sobre Arlequino*, de C. Goldoni. *El bateo* i *De Madrid a París* de Chueca, versió pròpia per al Teatro de la Zarzuela de Madrid. *Pornografía barata*, text propi. *Tren de mercancías, huyendo hacia el oeste*, text propi amb A. San Juan y J. Cavestany. *El fin de los sueños*, d'Alberto San Juan. *Los Openheart*, Cia. Caracalva. *¿Qué te importa que te ame?*, d'A. San Juan, J. Cavestany i ell mateix. *A solas con Marilyn*, d'Alfonso Zurro. *Entiéndeme tú a mí*, d'Eloy Arenas. *Por mis muertos*, d'E. Caballero, Sergi Belbel, José Ortega i A. Zurro. *Las siamesas del puerto*, text propi. *Una noche italiana*, text propi, Cia Riesgo. *Alejandro y Ana*, de Juan Mayorga i Juan Cavestany, Animalario. *Últimas palabras de copito de nieve*, de Juan Mayorga, Animalario. *Hamelin*, de J. Mayorga, Teatro de La Abadía i Animalario. *El graduado*, Teatro Coliseum de Madrid. *La noche y la palabra*, òpera contemporània de J. M. López López.

cinema

Goya's ghost, de Milos Forman, amb guió de Jean-Claude Carrière. *Días de cine*, de David Serrano. *El viaje de Carol*, d'Imanol Uribe. *Los lunes al sol*, de Fernando León. *Juana la loca*, de Vicente Aranda. *Un buen novio*, de Chus Delgado. *Celos*, de Vicente Aranda. *La primera noche de mi vida*, de Miguel Albaladejo. *Días de fútbol*, de David Serrano. *Horas de luz*, de Manolo Matgí. *Recursos humanos* (curt). *Vida y color*, de Santiago Taberner.

televisió (sèries)

Policías, *Periodistas*, *Simuladores*.

Alberto San Juan

(Madrid, 1968)

Intèrpret, autor teatral i en aquesta ocasió traductor. Membre de la companyia Animalario.

Ha treballat als següents espectacles de **teatre**: *Traición*, de Harold Pinter, dir, María Fernández Ache. *Urtain*, de Juan Cavestany i Juan Mayorga. *Tito Andrónico*, de William Shakespeare, *Hamelin*, de Juan Mayorga. *Lo que España no pudo ver del banquete de la boda de la hija del presidente*, *Tren de mercancías*, *Pornografía barata* i *El fin de los sueños*, dirigides per Andrés Lima. *El obedecedor*, dir. Amparo Valle. *Perdida en los Apalaches*, dir. José Sanchis Sinisterra.

Qué me importa que te ame, text propi, companyies Riesgo i Ración de Oreja.

En **cinema** ha intervingut a les pel·lícules *Casual day*, de Max Lemcke; *Días de cine*, de David Serrano; *Bajo las estrellas*, de Félix Viscarret; *Los dos lados de la cama*, d'Emilio Martínez Lázaro; *Garfia*, de Manolo Matji; *Haz conmigo lo que quieras*, de Ramón de España; *Días de fútbol*, de David Serrano; *La casa del dolor*, de Ramón de España; *Cosa de brujas*, de José Miguel Juárez; *Valentín*, de Juan Luis Iborra; *El otro lado de la cama*, d'Emilio Martínez Lázaro; *No dejaré que me quieras*, de José Luis Acosta; *Km 0*, de Yolanda García Serrano i Juan Luis Iborra; *San Bernardo*, de Joan Potau; *Sobreviviré*, de David Menkes i Alfonso Albacete; *La mujer más fea del mundo*, de Miguel Bardem; *La sombra de Caín*, de Paco Lucio; *Los lobos de Washington*, de Mariano Barroso; *La ciudad de los prodigios*, de Mario Camus; *Zapping*, de Juan Manuel Gómez Pereira; *Entre las piernas*, de Manuel Gómez Pereira; *Insomnio*, de Chus Gutiérrez i *Airbag*, de Juanma Bajo Ulloa.

En **televisió** ha participat a la XVII edició dels Premis Goya, dirigida per Andrés Lima, i a *Más que amigos*, de Daniel Écija. Ha estat guardonat, entre altres, amb els premis següents: millor actor per *Horas de luz* (Festival de Cinema Espanyol de Toulouse); millor autor per *El fin de los sueños* (Premi Max 2002) i millor producció per *Lo que España nunca pudo ver de la boda de la hija del presidente* (Premi Max 2002).

Guillermo Toledo

(Madrid, 1970)

Actor vinculat a la companyia Animalario. Ha participat, entre altres, als següents muntatges de **teatre**: *Hamelin, Alejandro y Ana, Pornografía barata, Tren de mercancías huyendo hacia el Oeste...*, *El fin de los sueños* i *Qué te importa que te ame*, dirigits per Andrés Lima, i a *Animalario: Bonitas*

historias de entretenimiento sobre la humillación cotidiana de existir, dir. Alberto San Juan.

cinema *La buena nueva*, dir. Helena Taberna. *After*, dir. Alberto Rodríguez. *Salir Pitando*, dir. Álvaro Fernández Armero. *Nadie dice que es fácil*, dir. Juan Taratuto. *Santos*, dir. Nicolás López. *Aupa Etxebeste!*, dir. Telmo Esnal, Asier Altuna. *El Síndrome de Svensson*, dir. Kepa Sojo. *Los dos lados de la cama*, dir. Emilio Martínez Lázaro. *El asombroso mundo de Borjamari y Pocholo*, dir. E. López Lavigne i Juan Cavestany. *Crimen Ferpecto*, dir. Álex de la Iglesia. *Seres queridos*, dir. Teresa de Pelegrí i Dominic Harari. *Las voces de la noche*, dir. Salvador García Ruíz. *El misterio Galíndez*, dir. Gerardo Herrero. *Al sur de Granada*, dir. Fernando Colomo. *Peor imposible*, dir. David Blanco i Jorge Semprún. *El otro lado de la cama*, dir. Emilio Martínez Lázaro. *La marcha verde*, dir. José Luis García Sánchez. *Intacto*, dir. Juan Carlos Fresnadillo. *Locura de amor*, dir. Vicente Aranda. *Lo bueno por conocer*, dir. David Blanco i Jorge Semprún. *La espalda de Dios*, dir. Pablo Llorca. *El viejo que leía Novelas de Amor*, dir. Rolf De Heer. *El otro barrio*, dir. Salvador García Ruiz. *Siguiente*, dir. Jorge Calvo Dorado. *La lengua de las mariposas*, dir. José Luis Cuerda. *La mujer más fea del mundo*, dir. Miguel Bardem. *Se buscan fulmontis*, dir. Álex Calvo Sotelo. *Mensaka*, dir. Salvador García Ruiz. *Morirás en Chafarinas*, dir. Pedro Olea.

televisió *Impares*, d'Isla Producciones. *Cuestión de Sexo*, de Notro Films. *7 vidas*, de Globomedia.